

การศึกษาความต้องการรูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้าของผู้ใช้บริการไฟฟ้าจากผู้ให้บริการไฟฟ้าบุคคลที่สาม(TPA:Third Party Access)

The requirements in the method of calculating electricity charge of electricity user by third party access(TPA).

ธรรมรัตน์ ดวงสุพรรณ และปัญญาณ เทพประสิทธิ์

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต โครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม

E-mail: oer.duangsuphan@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการรูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้าจากผู้ให้บริการบุคคลที่สาม(Third Party Access) และศึกษาความต้องการรูปแบบระยะสัญญาของการบริการไฟฟ้าจากผู้ให้บริการบุคคลที่สาม(Third Party Access) ของผู้ใช้บริการพลังงานไฟฟ้า ของกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทกิจการขนาดใหญ่ตามการแบ่งประเภทกิจการของไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กลุ่มประเภทกิจการขนาดใหญ่ตามการแบ่งประเภทกิจการของไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน 5 ราย.

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทกิจการขนาดใหญ่ตามการแบ่งประเภทกิจการของไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีความต้องการรูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้า 3 รูปแบบคือ 1)อัตราเดียวทั่วประเทศโดยไม่แบ่งระดับแรงดันไฟฟ้า 2) ช่วงเวลา Peak/Off-Peak ผู้ใช้บริการเป็นผู้ร่วมกำหนด 3)ซื้อบริการโดยตรงจากผู้ให้บริการบุคคลที่สาม(TPA) และรูปแบบระยะสัญญาของการบริการไฟฟ้าจากผู้ให้บริการบุคคลที่สาม(Third Party Access) ของผู้ใช้บริการพลังงานไฟฟ้าคือ สัญญาระยะสั้น น้อยกว่า 1 ปี.

คำสำคัญ : ผู้ให้บริการบุคคลที่สาม , พลังไฟฟ้า , พลังงานไฟฟ้า

ABSTRACT

The purpose of this qualitative research is to study the method of calculating electricity charge by third party access and the formation of electricity contract with third party access required by large industrial users categorized by provincial electricity authority. This research collected the data by in-depth interviewing 5 users from large industrial users categorized by provincial electricity authority

The result showed that large industrial users have 3 demands of electricity contract formation that are

- 1) Same charge rate all over the country with no voltage classification
- 2) Users can co-determine the Peak/Off-Peak period
- 3) Users deal contract directly with third party access

And the contract with third party access has period of equal or less than 1 year

Keyword : Third party access , Electricity Power , Electricity Energy

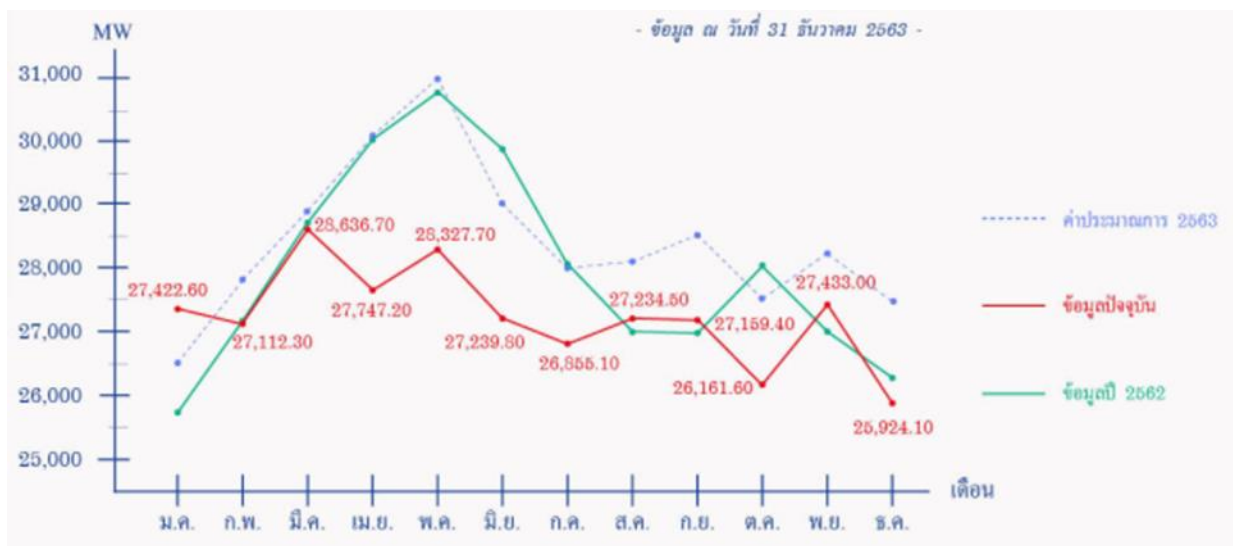
บทนำ

ปัจจุบันจากสถานการณ์ด้านพลังงานไฟฟ้าของไทย ปริมาณไฟฟ้าสำรองในระบบสูงขึ้น ตามข้อมูลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) สถานการณ์กำลังผลิตไฟฟ้าสูงสุดของประเทศไทยตามตารางที่ 1.1 เทียบ กับความต้องการพลังงานไฟฟ้าสูงสุดตามกราฟที่ 1.1 แสดงถึงสัดส่วนของพลังงานสำรอง ณ ปัจจุบัน

ตารางที่ 1.1 กำลังผลิตรวมสูงสุดของประเทศไทย

ประเภทโรงไฟฟ้า	เดือน ธันวาคม 2563	
	กำลังผลิต (เมกะวัตต์)	ร้อยละ
กำลังผลิตของ กฟผ.		
- พลังความร้อน	3,687.00	8.10
- พลังความร้อนร่วม	8,262.00	18.17
- พลังงานหมุนเวียน	3,057.93	6.72
- ดีเซล	30.40	0.07
- พลังงานอื่น ๆ	1,000.00	2.20
รวมกำลังผลิตของ กฟผ.	16,037.33	35.26
กำลังผลิตจากแหล่งอื่น		
ภายในประเทศ		
- ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่	14,248.50	31.33
- ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก	9,473.94	20.83
ภายนอกประเทศ	5,720.60	12.58
รวมกำลังผลิตจากแหล่งอื่น	29,443.04	64.74
รวมกำลังผลิตในระบบ	45,480.37	100.00

ที่มา : ฝ่ายควบคุมระบบกำลังไฟฟ้า กฟผ.

รูปที่ 1 กราฟกำลังผลิตรวมสูงสุดของประเทศไทย

ที่มา : กองสื่อสารภายนอก ฝ่ายสื่อสารและประชาสัมพันธ์องค์กร กฟผ.

จากตารางที่ 1.1 และกราฟที่ 1.1 แสดงให้เห็นถึงสัดส่วนพลังงานไฟฟ้าในระบบที่กลายเป็นพลังงานไฟฟ้าสำรองของประเทศอยู่ที่ 62.96 เปอร์เซ็นต์ ในปี 2563 และตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2561 - พ.ศ.2580 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 (PDP2018 Rev.01) จะแสดงถึงกำลังการผลิตไฟฟ้าที่เพิ่มมากขึ้นดังต่อไปนี้

กำลังผลิตไฟฟ้าในช่วงปี 2561 – 2580

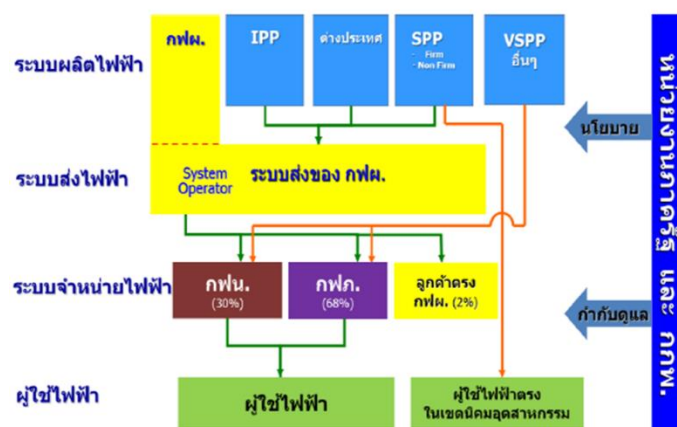
- กำลังผลิตไฟฟ้า ณ ธันวาคม 2560	46,090	เมกะวัตต์
- กำลังผลิตไฟฟ้าใหม่ ในช่วงปี 2561 - 2580	56,431	เมกะวัตต์
- กำลังผลิตไฟฟ้าที่ปลดออกจากระบบ ในช่วงปี 2561 - 2580	-25,310	เมกะวัตต์
- รวมกำลังผลิตไฟฟ้าทั้งสิ้น ณ สิ้นปี 2580	77,211	เมกะวัตต์

ที่มา : แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าแห่งประเทศไทย พ.ศ.2561 - พ.ศ.2580 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 (PDP2018 Rev.01)

ซึ่งตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าแห่งประเทศไทย พ.ศ.2561 - พ.ศ.2580 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 (PDP2018 Rev.01) จะมีโรงไฟฟ้าใหม่เข้ามาในระบบเพิ่มมากขึ้นแต่ความต้องการไฟฟ้ายังไม่เท่ากับที่ประมาณการไว้จะทำให้พลังงานไฟฟ้าสำรองเพิ่มสูงขึ้นอีกเพื่อเป็นการ ชะลอการนำโรงไฟฟ้าใหม่เข้ามาในระบบจำเป็นต้องนำพลังงานไฟฟ้าที่มีเดิมปัจจุบันมาใช้งาน โดยเปิดโอกาสให้ บุคคลที่สาม(TPA:Third Party Access) เข้ามาใช้โครงข่ายไฟฟ้า

และเป็นผู้ให้บริการระบบจำหน่ายไฟฟ้า เพื่อสอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐ ตามแผนการปฏิรูปประเทศที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ การปฏิรูปด้านไฟฟ้าประเด็นการปฏิรูปที่ ๕ เรื่องการส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มการแข่งขัน โดยตาม พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงานพ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘ (๕) ที่กำหนดไว้ว่ารัฐจะเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการในกิจการระบบโครงข่ายไฟฟ้า ศูนย์ควบคุมระบบไฟฟ้า โรงไฟฟ้าพลังน้ำ ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นผู้ประกอบกิจการระบบส่งไฟฟ้า การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้ประกอบกิจการระบบจำหน่ายไฟฟ้า รวมทั้งการรักษาสัดส่วนกำลังผลิตไฟฟ้าที่เหมาะสมของกิจการไฟฟ้าของรัฐ (พรบ.พลังงาน 2550, มาตรา ๘ (๕)) ดังนั้นผู้ที่สามารถให้บริการโครงข่ายไฟฟ้าและระบบจำหน่ายไฟฟ้าจึงมีเพียงแต่การไฟฟ้าเท่านั้น จากนโยบายของภาครัฐที่ต้องการนำพลังงานที่มีอยู่ในระบบนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อช่วยลดการผูกขาดของตลาดพลังงานไฟฟ้า กระตุ้นให้เกิดการแข่งขัน และส่งเสริมให้เกิดการลงทุนจากผู้ประกอบการรายใหม่ ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๒ (๕) เรื่อง ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า รวมทั้งพัฒนาและสนับสนุนให้มีการผลิตและการใช้พลังงานทางเลือกเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน และ แผนการปฏิรูปประเทศที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ การปฏิรูปด้านไฟฟ้าประเด็นการปฏิรูปที่ ๕ เรื่องการส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มการแข่งขัน จึงทำให้เกิดการศึกษาการเปิดให้บริการแก่บุคคลที่สาม (TPA: Third Party Access) ขึ้น เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้พลังงานไฟฟ้า ซึ่งตลาดซื้อขายไฟฟ้าในปัจจุบันในประเทศไทยจะเป็นแบบ Enhanced Single buyer คือ กฟผ.จะเป็นผู้ซื้อไฟฟ้าเพียงรายเดียวจากผู้ผลิตและจะส่งไปยังระบบจำหน่ายของ กฟภ. และ กฟน. ตามลำดับ เพื่อจำหน่ายไฟฟ้าให้กับผู้ใช้บริการไฟฟ้าต่อไป ยกเว้นเพียงกลุ่มผู้ผลิตไฟฟ้า SPP ที่สามารถจำหน่ายไฟฟ้าไปให้กับผู้ใช้บริการไฟฟ้าได้โดยตรง แต่ต้องอาศัยโครงข่ายไฟฟ้าของตนเอง

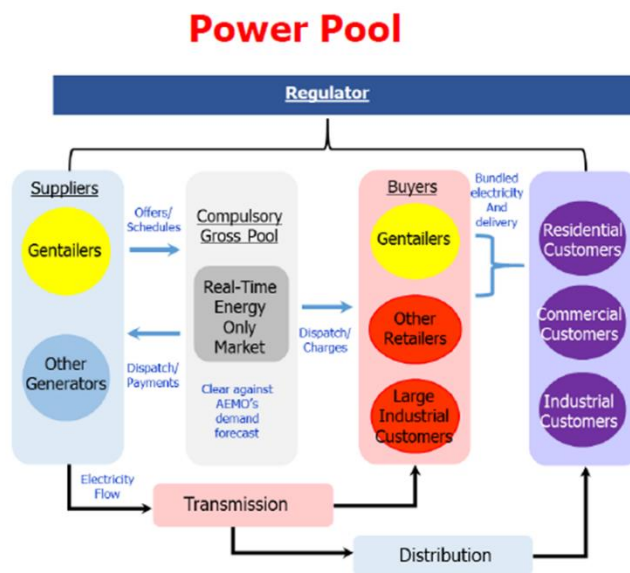
Enhanced Single Buyer

รูปที่ 2 แสดงรูปแบบการให้บริการพลังงานไฟฟ้า แบบ Enhanced Single buyer

ที่มา : สถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

และในอนาคตตลาดซื้อขายไฟฟ้าจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามนโยบายของภาครัฐซึ่งจะกลายเป็นตลาดซื้อขายไฟฟ้าแบบ Power Pool โดยให้ผู้ผลิตไฟฟ้าทุกรายสามารถเข้ามาใช้โครงข่ายพลังงานไฟฟ้าของภาครัฐได้ โดยเข้ามาเป็นผู้ให้บริการบุคคลที่สาม (TPA:Third Party Access) แต่ในปัจจุบันการคิดค่าบริการไฟฟ้าจากบุคคลที่สาม (TPA:Third Party Access) ยังไม่ได้มีการกำหนดขึ้นเพื่อรองรับตลาดซื้อขายไฟฟ้าแบบ Power Pool.

รูปที่ 3 แสดงรูปแบบการให้บริการพลังงานไฟฟ้า แบบ Power Pool

ที่มา : สถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ทำการสำรวจความต้องการรูปแบบการคิดค่าบริการพลังงานไฟฟ้าจากบุคคลที่สาม (TPA:Third Party Access) และเป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความต้องการรูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้าจากผู้ให้บริการบุคคลที่สาม(Third Party Access) ของผู้ให้บริการพลังงานไฟฟ้า.
2. เพื่อศึกษาความต้องการรูปแบบระยะสัญญาของการบริการไฟฟ้าจากผู้ให้บริการบุคคลที่สาม(Third Party Access) ของผู้ให้บริการพลังงานไฟฟ้า.

ขอบเขตงานวิจัย

ขอบเขตงานวิจัยในครั้งนี้คือรูปแบบความต้องการ การคิดค่าบริการไฟฟ้าและรูปแบบระยะสัญญาจากบุคคลที่สาม (Third Party Access) ของผู้ให้บริการไฟฟ้า โดยรูปแบบการคิดค่าบริการที่ผู้วิจัยทำการศึกษาประกอบไปด้วย รูปแบบการพิจารณารวมเป็นอัตราเดียวกันทั้งประเทศ, รูปแบบการพิจารณาแยกตามพื้นที่/แยกตามระดับแรงดัน, รูปแบบการพิจารณาค่าบริการแยกตามช่วงเวลา (Peak/Off Peak), รูปแบบการพิจารณาค่าบริการในหน่วย Baht/kW Baht/kWh, รูปแบบการพิจารณาค่าบริการตามระยะทางที่มีการใช้งานจริง, รูปแบบการซื้อบริการไฟฟ้าจาก Third Party Access และระยะเวลาสัญญาที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาคือ น้อยกว่า 1 ปี ถึงมากกว่า 5 ปี โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ผู้วิจัยศึกษาคือ ผู้ให้บริการไฟฟ้าประเภทกิจการขนาดใหญ่ ตามการจัดกลุ่มผู้ให้บริการไฟฟ้าของ การไฟฟ้า ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ ผู้ให้บริการไฟฟ้าประเภทกิจการขนาดใหญ่ จำนวน 5 ราย ซึ่งพบว่าข้อมูลมีตัว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ผู้บริการไฟฟ้าที่ต้องการเข้ามาเป็นผู้ให้บริการบุคคลที่สาม(Third Party Access) นำรูปแบบความต้องการไฟฟ้าของผู้ให้บริการไปจัดทำแบบจำลองทางการเงินเพื่อเสนอการบริการไฟฟ้าแก่ผู้ให้บริการไฟฟ้า.
2. เพื่อให้ผู้บริการไฟฟ้าที่ต้องการเข้ามาเป็นผู้ให้บริการบุคคลที่สาม(Third Party Access) นำรูปแบบระยะเวลาของสัญญาของผู้ให้บริการไปจัดทำแบบจำลองทางการเงินเพื่อเสนอการบริการไฟฟ้าแก่ผู้ให้บริการไฟฟ้า.

มาตรการกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการไฟฟ้า

จากพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗, มาตรา ๘, มาตรา ๑๐, มาตรา ๑๑, มาตรา ๕๐, มาตรา ๕๑, มาตรา ๘๐, มาตรา ๘๑ ที่ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมมานี้จะแสดงให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ที่พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ต้องการให้เกิดการบริการด้านพลังงานที่เป็นธรรมต่อผู้ใช้พลังงาน โดยมีการกำกับดูแลโดย คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ) ที่คอยออกมาตรการและกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงานและส่งเสริมให้ผู้ใช้พลังงานได้ ใช้พลังงานที่เพียงพอ มั่นคง และเป็นธรรม และมาตรฐานการจ่ายไฟฟ้าและคุณภาพไฟฟ้า (Quality Of Supply) Operation Code 2560 จะแสดงให้เห็นถึงคุณภาพไฟฟ้าที่ผู้ให้บริการไฟฟ้าต้องควบคุมในการเชื่อมต่อระบบ จากระบบผลิตไฟฟ้าของผู้ให้บริการไปยังระบบส่งไฟฟ้าของการไฟฟ้าเพื่อส่งต่อไปยังผู้ใช้บริการไฟฟ้า โดยคุณภาพไฟฟ้าจะถูกกำหนดในด้านแรงดันไฟฟ้า ความถี่ไฟฟ้า และค่าฮาร์โมนิก ให้ได้มาตรฐานเพื่อไม่ให้กระทบต่อระบบไฟฟ้าและผู้ใช้บริการไฟฟ้า

วิธีดำเนินงานวิจัย

ในการศึกษาวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การเก็บข้อมูลเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยเป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท

1. แหล่งข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลออนไลน์และออฟไลน์

1) ข้อมูลรูปแบบการคิดค่าบริการของการไฟฟ้าในปัจจุบัน ของประเทศไทย

2) ข้อมูลจากข้อกำหนดของกฎหมาย ตาม พระราชบัญญัติการประกอบกิจการ

พลังงานพ.ศ. ๒๕๕๐

3) บทความ ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการคิดและคำนวณค่าไฟฟ้าของการไฟฟ้าในปัจจุบัน ของประเทศไทย

2. แหล่งข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) ถือเป็นแหล่งข้อมูลหลักสำหรับศึกษานี้เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive Sampling) ผู้ใช้บริการไฟฟ้าจากการไฟฟ้าปัจจุบันที่จัดอยู่ประเภทกิจการขนาดใหญ่ ตามการจัดแบ่งประเภทกิจการ ตามการใช้งานพลังงานไฟฟ้าของการไฟฟ้าปัจจุบัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา(Analysis) ของข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้ โดยเครื่องมือที่ใช้มีการสร้างกรอบในการวิเคราะห์เนื้อหาจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างประเด็นคำถามสำหรับการสัมภาษณ์

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการนำเสนอข้อมูลและผลการวิจัย แบบการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความต้องการรูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้าของผู้ใช้บริการไฟฟ้าจากผู้ให้บริการไฟฟ้าบุคคลที่สาม(TPA:Third Party Access) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการรูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้าของผู้ใช้บริการไฟฟ้าจากผู้ให้บริการไฟฟ้าบุคคลที่สาม(TPA:Third Party Access) โดยงานวิจัยฉบับนี้ได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าที่ใช้บริการจากการไฟฟ้า ประเภทกิจการขนาดใหญ่ จำนวน 5 ราย

ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลการใช้ไฟฟ้า และความคาดหวังสำหรับค่าบริการไฟฟ้าที่ท่านจะได้รับหลังจากใช้บริการจาก Third Party Access.

1 ข้อมูลการใช้พลังงาน ของผู้ใช้บริการไฟฟ้า

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลการใช้พลังงาน ของผู้ใช้บริการไฟฟ้า

ผู้ใช้บริการไฟฟ้า	ระดับแรงดัน(kV)	กำลังไฟฟ้า(MW)	พลังงานไฟฟ้าต่อเดือน(kWh)	ประเภทอุตสาหกรรม
รายที่ 1	22	3	1,800,000	สถานศึกษา
รายที่ 2	22	1.4	650,000	พลังงาน
รายที่ 3	22	2.5	1,500,000	พลังงาน
รายที่ 4	22	1	500,000	ผลิตเครื่องจักร
รายที่ 5	115	4.5	2,400,000	พลังงาน

จากข้อมูลตารางที่ 1 ผู้ใช้บริการไฟฟ้ายรายที่ 1-4 จะได้อัตราค่าพลังไฟฟ้าและค่าพลังงานไฟฟ้าในอัตราที่เท่าคืออัตราผู้ให้บริการประเภทกิจการขนาดใหญ่ ที่ระดับแรงดัน 22 kV โดยได้รับค่าพลังไฟฟ้าอยู่ที่ 132.93 (บาท/กิโลวัตต์) ค่าพลังงานไฟฟ้าอยู่ที่ 4.1839 (บาท/หน่วย)ในช่วง Peak และ 2.6037 (บาท/หน่วย) ในช่วง Off-Peak แต่ในผู้ใช้บริการไฟฟ้ายรายที่ 5 ได้รับค่าพลังไฟฟ้าอยู่ที่ 74.14 (บาท/กิโลวัตต์) ค่าพลังงานไฟฟ้าอยู่ที่ 4.1025 (บาท/หน่วย)ในช่วง Peak และ 2.5849 (บาท/หน่วย) ในช่วง Off-Peak ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ใช้บริการรายที่ 1-4 จะ

ได้รับค่าบริการไฟฟ้าที่สูงกว่าผู้ให้บริการไฟฟ้ายี่ห้อ 5 ทั้งที่ผู้ให้บริการทั้ง 5 รายจัดอยู่ในกลุ่ม ประเภท กิจกรรม ขนาดใหญ่ เหมือนกันจะต่างกันก็เพียงระดับแรงดันที่ใช้งานเท่านั้น

2 ผลการศึกษาความคาดหวังสำหรับค่าบริการไฟฟ้าที่ท่านจะได้รับหลังจากใช้บริการจาก Third Party Access

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลความคาดหวังสำหรับค่าบริการไฟฟ้าที่ผู้ให้บริการไฟฟ้าจะได้รับหลังจากใช้บริการจาก Third Party Access

ผู้ให้บริการไฟฟ้า	ความต้องการส่วนต่างค่าบริการไฟฟ้าที่ลดลงคิดเป็นเปอร์เซ็นต์
รายชื่อ 1	มากกว่า 30%
รายชื่อ 2	มากกว่า 20%
รายชื่อ 3	มากกว่า 30%
รายชื่อ 4	มากกว่า 30%
รายชื่อ 5	มากกว่า 30%

จากข้อมูลตารางที่ 4.2 ผู้ให้บริการไฟฟ้ายี่ห้อ 1,3,4 และ 5 มีความคาดหวังสำหรับค่าบริการไฟฟ้าที่จะได้รับหลังจากใช้บริการจาก Third Party Access ลดลงจากเดิมอยู่ที่ มากกว่า 30 % ส่วนผู้ให้บริการรายชื่อ 2 มีความคาดหวังสำหรับค่าบริการไฟฟ้าที่จะได้รับหลังจากใช้บริการจาก Third Party Access ลดลงจากเดิมอยู่ที่ มากกว่า 20 %

ผลการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้าจาก Third Party Access.

1.รูปแบบการพิจารณารวมเป็นอัตราเดียวกันทั่วประเทศ

การพิจารณารวมเป็นอัตราเดียวกันทั่วประเทศ เป็นการพิจารณาค่าบริการพลังไฟฟ้าและค่าพลังงานไฟฟ้า ในอัตราเดียวกันทั่วประเทศโดยไม่แบ่งเรื่องระดับแรงดันหรือปริมาณการใช้งานพลังงานไฟฟ้า ซึ่งจะพิจารณาทั้งค่า พลังไฟฟ้าต่อกิโลวัตต์และค่าพลังงานไฟฟ้าต่อหน่วยในอัตราเดียวกันทั่วประเทศ

จากการเก็บข้อมูลของผู้ให้บริการไฟฟ้าทั้ง 5 รายได้ข้อมูลที่เป็นทิศทางเดียวกันคือควรพิจารณารูปแบบ การคิดค่าบริการไฟฟ้าจาก Third Party Access ในอัตราเดียวกันทั่วประเทศเพื่อที่จะให้เพิ่มทางเลือกให้กับ ผู้ให้บริการ ได้มากขึ้นอีกด้วย

2.รูปแบบการพิจารณาแยกตามพื้นที่/แยกตามระดับแรงดัน

การพิจารณารวมแยกตามพื้นที่/แยกตามระดับแรงดัน เป็นการพิจารณาค่าบริการพลังไฟฟ้าและค่า พลังงานไฟฟ้าโดยแบ่งเป็นพื้นที่ให้บริการและระดับแรงดันไฟฟ้าที่ให้บริการ ในอัตราที่แตกต่างกันไปตามพื้นที่ใช้ พลังงานไฟฟ้าและระดับแรงดันไฟฟ้า

จากการเก็บข้อมูลของผู้ใช้บริการไฟฟ้าทั้ง 5 รายได้รายได้ข้อมูลที่ไปในทิศทางเดียวกันคือไม่ควรพิจารณา รูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้าจาก Third Party Access แยกตามพื้นที่/แยกตามระดับแรงดันจะทำให้เกิดความแตกต่างกันของผู้ใช้บริการไฟฟ้าทำให้ค่าบริการไฟฟ้าซึ่งเป็นต้นทุนพื้นฐานในการดำเนินการไฟฟ้าใช้พลังงาน ต่างกันเป็นผลเสียต่อการแข่งขันทางธุรกิจ

3.รูปแบบการพิจารณาค่าบริการแยกตามช่วงเวลา (Peak/Off Peak)

การพิจารณาแยกตามช่วงเวลา (Peak/Off Peak) เป็นการพิจารณาค่าบริการพลังไฟฟ้าจะใช้พลังงาน สูงสุดในช่วง Peak มาพิจารณา และในส่วนของค่าพลังงานไฟฟ้าจะมีอัตราที่แตกต่างกันคือช่วงที่มีความต้องการ พลังงานสูง Peak ค่าพลังงานไฟฟ้าจะสูงกว่าช่วงที่ต้องการพลังงานไฟฟ้าต่ำ Off Peak.

จากการเก็บข้อมูลของผู้ใช้บริการไฟฟ้าทั้ง 5 รายได้ข้อมูลที่ไปในทิศทางเดียวกันคือยังคงพิจารณารูปแบบ การคิดค่าบริการไฟฟ้าจาก Third Party Access แยกตามช่วงเวลา (Peak/Off Peak) อยู่แต่ควรที่จะให้ผู้บริการ เป็นผู้ร่วมกำหนดช่วงเวลา Peak/Off Peak ในการคิดค่าบริการไฟฟ้า

4.รูปแบบการพิจารณาค่าบริการในหน่วย Baht/kW Baht/kWh .

การพิจารณาในหน่วย Baht/kW Baht/kWh เป็นการพิจารณาค่าบริการพลังไฟฟ้าโดยจะใช้พลังงานสูงสุดที่ ผู้บริการใช้งาน และปริมาณพลังงานไฟฟ้ารวมทั้งหมดของผู้บริการใช้งานในรอบเดือนนั้นๆ มาพิจารณาเป็น ค่าบริการไฟฟ้าให้แปรผันตามการใช้งาน

จากการเก็บข้อมูลของผู้ใช้บริการไฟฟ้าทั้ง 5 รายได้ข้อมูลที่ไปในทิศทางเดียวกันคือไม่ควรพิจารณา รูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้าจาก Third Party Access ในหน่วย Baht/kW Baht/kWh .และการคิดค่าบริการควร เป็นอัตราเดียวกันตลอดการใช้งานไม่มีการปรับเปลี่ยน

5.รูปแบบการพิจารณาค่าบริการตามระยะทางที่มีการใช้งานจริง.

การพิจารณาค่าบริการตามระยะทางที่มีการใช้งานจริง เป็นการพิจารณาอัตราค่าบริการจากระยะทางการ ส่งไฟฟ้าจาก Third Party Access ไปยังผู้ใช้บริการไฟฟ้าโดยค่าบริการจะสูงขึ้นหรือลดลงจะแปรผันตามระยะทาง ของการส่งไฟฟ้า

จากการเก็บข้อมูลของผู้ใช้บริการไฟฟ้าทั้ง 5 รายได้ข้อมูลที่ไปในทิศทางเดียวกันคือไม่ควรนำการ พิจารณาค่าบริการตามระยะทางที่มีการใช้งานจริงมาใช้งานเนื่องจากผู้ใช้บริการส่วนมากอยู่ห่างจากผู้ให้บริการ ไฟฟ้า Third Party Access ดังนั้นการนำระยะทางที่มีการใช้งานจริงมาพิจารณา จะทำให้ค่าบริการไฟฟ้าจะสูงเมื่อ เทียบกับการใช้งานปัจจุบันของผู้ใช้บริการไฟฟ้า

6.รูปแบบการซื้อบริการไฟฟ้าจาก Third Party Access.

การพิจารณารูปแบบการให้บริการในการศึกษาค้นคว้าได้แบ่งรูปแบบออกเป็นสองแบบคือ

1) ซื่อบริการไฟฟ้าจาก Third Party Access. จากพื้นที่นั้นๆโดยไม่ระบบเจาะจง
ผู้ให้บริการ

2) ซื่อบริการไฟฟ้าจาก Third Party Access. โดยระบบผู้ให้บริการโดยตรง

จากการเก็บข้อมูลของผู้ใช้บริการไฟฟ้าทั้ง 5 ราย ทั้งหมดมีความเห็นในทิศทางเดียวกันคือการซื่อบริการ
ไฟฟ้าจากผู้ให้บริการโดยตรง เนื่องจากผู้ให้บริการไฟฟ้าต้องการความเสถียรของระบบไฟฟ้าในการใช้งาน

ผลการศึกษาเกี่ยวกับระยะเวลาของสัญญาที่เหมาะสมจาก Third Party Access.

การพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับระยะเวลาของสัญญาที่เหมาะสมจาก Third Party Access. ซึ่งในปัจจุบันการ
ให้บริการไฟฟ้ามีเพียงการไฟฟ้ารายเดียวที่ให้บริการ ดังนั้นระยะของสัญญาจึงเป็นแบบผูกขาดโดยผู้ให้บริการไม่มี
ทางเลือกในการใช้บริการและในอนาคตเมื่อมีผู้ให้บริการ Third Party Access. เข้ามาในระบบ ผู้ใช้บริการไฟฟ้าจะมี
สิทธิในการตัดสินใจเลือกช่วงระยะเวลาของสัญญา ซึ่งผู้ศึกษาได้แบ่งระยะสัญญาออกเป็นสามช่วงได้แก่

1. ระยะสั้น 0-1 ปี
2. ระยะกลาง มากกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี
3. ระยะยาว มากกว่า 5 ปีขึ้นไป

โดยการเก็บข้อมูลจากผู้ให้บริการไฟฟ้าได้ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลความต้องการระยะเวลาของสัญญาที่เหมาะสมจาก Third Party Access.

ผู้ให้บริการไฟฟ้า	ความต้องการระยะเวลาของสัญญา
รายชื่อ 1	ระยะสั้น
รายชื่อ 2	ระยะสั้น
รายชื่อ 3	ระยะสั้น
รายชื่อ 4	ระยะสั้น
รายชื่อ 5	ระยะสั้น

จากข้อมูลตารางที่ 4.3 ผู้ใช้บริการไฟฟ้าทั้ง 5 รายมีความความต้องการระยะเวลาของสัญญาที่เหมาะสม
จาก Third Party Access. ในระยะสั้นทั้ง 5 ราย

สรุปผลความต้องการรูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้าและระยะเวลาสัญญาการใช้บริการจาก Third Party Access.

จากการศึกษาความต้องการรูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้าและระยะเวลาของสัญญาการใช้บริการ จาก Third Party Access. ผู้ศึกษาได้สรุปผลความต้องการรูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้าและระยะเวลาของสัญญาการใช้บริการ ของผู้ใช้บริการไว้ ดังรูปภาพ 4.1.

รูปที่ 4 แสดงรูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้าและระยะเวลาสัญญาจากความต้องการของผู้ใช้บริการไฟฟ้า.

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาในครั้งนี้ได้พบประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจหลายประเด็นด้วยกัน โดยแต่ละประเด็น จะมีส่วนที่เหมือน ส่วนที่แตกต่าง และส่วนที่เสริมเนื้อหา จากทฤษฎีการคิดค่าบริการไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (ประกาศการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เรื่อง การทบทวนอัตราค่าไฟฟ้าตามหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าปี 2558 ประกาศ ณ วันที่ 28 กันยายน 2561) ที่มีอยู่เดิมและดังนี้

ประเด็นเรื่องรูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้า

1. รูปแบบการคิดราคาแบบอัตราเดียวทั่วประเทศ โดยไม่แบ่งระดับแรงดันและปริมาณการใช้งานพลังงาน เป็นรูปแบบใหม่ที่ยังไม่ถูกกำหนดในอัตราค่าบริการของการไฟฟ้าในปัจจุบัน ซึ่งหากนำรูปแบบการคิดค่าบริการนี้ มาใช้กับ Third Party Access. จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในการบริการไฟฟ้าในการแข่งขันการบริการด้าน พลังงานไฟฟ้าอนาคต พร้อมทั้งส่วนนี้จะสอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐเรื่องการปฏิรูปด้านไฟฟ้าประเด็นการ ปฏิรูปที่ ๕ เรื่องการส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มการแข่งขัน และอีกในทางหนึ่งผู้ใช้บริการยังสามารถลดต้นทุนใน การลงทุนระบบไฟฟ้าเพื่อรองรับระบบแรงดันสูง เพื่อให้ได้ส่วนต่างในค่าบริการไฟฟ้าจากเดิมที่การคิดค่าบริการ ไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (ประกาศการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เรื่อง การทบทวนอัตราค่าไฟฟ้าตามหลักเกณฑ์ การกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าปี 2558 ประกาศ ณ วันที่ 28 กันยายน 2561) ที่ต้องใช้ไฟฟ้าที่ระดับแรงดันสูงจึงจะได้รับ ค่าบริการไฟฟ้าที่ต่ำลง .

2. รูปแบบที่มีการคิดค่าบริการแบบแบ่งช่วงเวลาตามการใช้งาน Peak / Off-Peak ผู้ให้บริการไฟฟ้ายังคง มีความต้องการ การคิดค่าบริการไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (ประกาศการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เรื่อง การ ทบทวนอัตราค่าไฟฟ้าตามหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าปี 2558 ประกาศ ณ วันที่ 28 กันยายน 2561) อยู่ แต่มีข้อแตกต่างกันตรงที่ช่วงเวลาการใช้งาน Peak / Off-Peak ผู้ให้บริการไฟฟ้าต้องการเป็นผู้กำหนดช่วงเวลา Peak / Off-Peak เองเนื่องจากในสภาพจะปัจจุบันช่วงเวลาการดำเนินงานเป็นตัวแปรที่สำคัญในการควบคุมต้นทุน การผลิต หากผู้ให้บริการไฟฟ้าบุคคลที่สาม(TPA:Third Party Access) สามารถให้ผู้ให้บริการไฟฟ้ามีส่วนในการ กำหนดรูปแบบช่วงเวลาในการรับซื้อไฟฟ้าแบบ Peak / Off-Peak เองได้จะทำให้รูปแบบการคิดค่าบริการแบบนี้ ยังคงเป็นที่น่าสนใจสำหรับผู้ให้บริการไฟฟ้าอยู่ เพราะส่วนนี้จะช่วยให้เกิดการแข่งขันของการบริการด้านพลังงาน ตามนโยบายของภาครัฐการปฏิรูปด้านไฟฟ้าประเด็นการปฏิรูปที่ ๕ เรื่องการส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มการ แข่งขัน .

3. รูปแบบการคิดค่าบริการแบบระยะทางการใช้งานถึงแม้จะเป็นรูปแบบที่ทำให้ผู้ใช้งานได้ประโยชน์ใน ส่วนที่ผู้ใช้บริการอยู่ใกล้กับผู้ให้บริการไฟฟ้าบุคคลที่สาม(TPA:Third Party Access) เป็นรูปแบบเดียวที่ผู้ใช้บริการ ไม่ต้องการนำมาพิจารณาค่าบริการไฟฟ้า เนื่องมาจากผู้ใช้บริการมองว่าโอกาสที่จะได้รับข้อเสนอจากรายอื่นๆที่อยู่ พื้นที่บริการที่ไกลออกไปที่มีขีดความสามารถในการให้บริการด้านพลังงานที่เพียงพอต่อความต้องการของการใช้ งานพลังงานไฟฟ้ายังมีอยู่มากในระบบ พร้อมทั้งรูปแบบการคิดค่าบริการแบบระยะทางการใช้งานไม่มีอยู่ในรูปแบบเดิมในการคิดค่าบริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอีกด้วย

ประเด็นเรื่องระยะเวลาของสัญญา

ในประเด็นเรื่องระยะเวลาของสัญญานี้ จากเดิมระบบการให้บริการไฟฟ้าของการไฟฟ้าที่

มีอยู่เดิมจะไม่ถูกกำหนดไว้เนื่องจากการไฟฟ้าเป็นผู้ให้บริการไฟฟ้าเพียงรายเดียว มีเพียงลูกค้าในเขตนิคมอุตสาหกรรมและลูกค้าที่อยู่ใกล้ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนที่มีระบบส่งไฟฟ้าเป็นของตนเองเท่านั้นที่มีโอกาสได้ตัดสินใจในเรื่องของระยะเวลาของสัญญา ดังนั้นการศึกษาเรื่องระยะเวลาของสัญญาจากผู้ให้บริการไฟฟ้าที่ต้องการจาก Third Party Access. จึงเป็นข้อมูลฐานสำหรับผู้ให้บริการไฟฟ้าจากการไฟฟ้าโดยผู้ให้บริการไฟฟ้ามีความต้องการช่วงเวลาระยะสั้น น้อยกว่า 1 ปี ตามที่ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลมา เนื่องมาจากผู้ให้บริการไฟฟ้ามองว่าการแข่งขันด้านการบริการไฟฟ้าสำหรับผู้ให้บริการรายที่สาม Third Party Access. จะมีการแข่งขันที่สูงขึ้นตามนโยบายของภาครัฐที่ส่งเสริมให้มีการแข่งขัน ด้านพลังงานไฟฟ้าในปัจจุบัน.

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ได้ทราบถึงความต้องการรูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้า ของผู้ใช้ไฟฟ้าจาก Third Party Access. และระยะเวลาของสัญญาที่ผู้ให้บริการไฟฟ้าต้องการ ซึ่งสามารถนำมาพัฒนาและปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1.รูปแบบการคิดค่าบริการมีทั้งส่วนที่ยังคงเหมือนกับค่าบริการไฟฟ้าของการไฟฟ้าที่มีอยู่เดิม และก็มีส่วนที่แตกต่างออกไปจากการคิดค่าบริการไฟฟ้าที่มีอยู่เดิม ดังนั้นเพื่อที่จะให้เกิดรูปแบบการคิดบริการจาก Third Party Access. ที่ใช้งานได้จริงควรนำรูปแบบที่มีโครงสร้างเดิมกับการไฟฟ้ามาปรับใช้เพื่อจัดทำแบบจำลองทางการเงินก่อน ในระยะเริ่มต้นของการคิดค่าบริการไฟฟ้าจาก Third Party Access. สำหรับผู้ให้บริการไฟฟ้าที่จะเตรียมตัวเข้ามาเป็นผู้ให้บริการไฟฟ้าบุคคลที่สาม(Third Party Access)

2.รูปแบบระยะเวลาของสัญญาที่ผู้ให้บริการไฟฟ้ามีความต้องการจากผู้ให้บริการบุคคลที่สาม(Third Party Access) คือรูปแบบระยะสัญญาระยะสั้นน้อยกว่า 1 ปี ดังนั้นผู้ให้บริการไฟฟ้าที่เตรียมตัวเข้ามาเป็นผู้ให้บริการบุคคลที่สาม(Third Party Access) ควรนำระยะเวลาของสัญญาของผลการศึกษาไปใส่ในแบบจำลองทางการเงินเพื่อคำนวณความคุ้มค่าในการ ดำเนินงานเป็นผู้ให้บริการบุคคลที่สาม(Third Party Access)

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ได้ทำกับกลุ่มผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าประเภทกิจการขนาดใหญ่ ตามการแบ่งกลุ่มผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าของการไฟฟ้าและเป็นการศึกษาในช่วงเวลาเพียงสั้น ๆ เท่านั้นซึ่งการการศึกษาครั้งต่อไป สามารถศึกษาให้ครอบคลุมถึงกลุ่มผู้ใช้พลังงานทุกประเภทกิจการเพื่อที่จะได้ความต้องการรูปแบบการคิดค่าบริการไฟฟ้าที่ครอบคลุมผู้ให้บริการไฟฟ้าทั้งหมด ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีใน ระบบผลิตไฟฟ้า ระบบส่งไฟฟ้า ระบบจำหน่ายไฟฟ้า มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาครั้งต่อไปควรปรับปรุงรูปแบบการศึกษาให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีใน ขณะนั้นๆเพื่อข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยอยู่เสมอ

เอกสารอ้างอิง

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. (2561). ประกาศการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เรื่อง การทบทวนอัตราค่าไฟฟ้าตามหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าปี ๒๕๕๘ สืบค้นเมื่อ 8 ธันวาคม 2563. จาก www.pea.co.th.

ราชกิจจานุเบกษา. (2550). พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐. สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2563. จาก www.erc.co.th.

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2563. จาก <https://cdc.parliament.go.th/>.

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน. (2563). แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2561 – 2580 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1. สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2563. จาก www.eppo.go.th.

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. (2564). กำลังผลิตในระบบไฟฟ้า. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2564. จาก www.egat.co.th.

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. (2560). ข้อกำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติการระบบโครงข่ายไฟฟ้า (Operation Code) ของ กฟผ. ฉบับ กรกฎาคม 2560. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2564. จาก www.ppa.egat.co.th.